

Bohumila Grögerová

RUKOPIS

rukopisné archy Bohumily Grögerové
ilustrace Adrieny Šimotové

06 10 – 01 11 (2009)

Dům pánů z Kunštátu

Vernisáž v úterý 06 10 2009 v 17 hodin
v Malém přednáškovém sále Domu pánů z Kunštátu
Výstavu za účasti autorky uvede Marek Stašek,
vystoupí Eva Vrbková.

Komorní výstava téměř stovky rukopisných archů, které dokumentují zrod básnické sbírky *Rukopis Bohumily Grögerové*. Intimní instalace vtáhne čtenáře-diváka do prostoru hledání, nacházení, opouštění a znovunalézání slov a významů, do prostoru, kde se z mlhoviny škrťů, vpisků a prepisů vynořují kontury nesentimentální výpovědi. Z těsné blízkosti tak můžeme sledovat komplikovaný proces básnické tvorby. Výstavu doplňují křehké kresby-ilustrace Adrieny Šimotové.

Je to kniha plná mlhy. Sama o sobě je však průzračná a čirá jako sklo. Či jako sám čas, možná vesmír se svými samozřejmými nepředstavitelnostmi. Básnická kniha *Rukopis* doyenky českých básnířek a básníků Bohumily Grögerové (1921) je uvozena strohým oznámením: „*Březen 2006 / Kontrola na očním oddělení Vojenské nemocnice / Dg: prakticky slepota oboustranně.*“ Následuje deník, ne, zápisy staré ženy, která se probíjí houstnoucí mlhou. „*Kdysi jsem chodila po laně / ... / dnes hrozí shrnutý koberec práh naleštěná parketa.*“

Zápisy jsou věcné a uměřené, nezmožené žádnými vzepjatými, nepatřičnými emocemi. Nechtějí být ničím víc než zkoumavými svědky a průvodci světem, jenž se básnířce podivně proměnil, začal ztrácet základní, přirozené záchytné body. Verše *Rukopisu* jsou psány zřetelným, průzračným jazykem, nesnaží se o zbytečná ozvláštňení, metafory, symbolická vrstvení, aspoň ne v zaběhnutých podobách, na jaké jsme zvyklí. Jsou-li tu obrazy, pak jde o obrazy přísně vytanulé z reality. Mlha je skutečnou mlhou slepoty. Hovoří-li se tu o tajemstvích vesmíru, pak – okouzleně i se špetkou ironie - prostřednictvím vědeckých publikací, jež nezdolné básnířce předčítají přátelé. Dokonce i zkraje přízračná, pozvolna plesnivějící „hlava slepoty“ je ve skutečnosti „jen“ setrvalá slepá skvrna v básnířčině zorném poli. Můžeme být klidní: boží blesk, který v půli sbírky udeří na chalupu, v níž se básnířka krčí se svými dvěma dcerami, je skutečný blesk a rozčísne skutečný strom, jenž „*už nám nezamává na rozloučenou*“. V průzračné knize si není třeba vymýšlet.

Z recenze Jana Štolby otištěné v týdeníku A2 9/2009